

Олександренко Ольга

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Науковий керівник – д. філол. н. Кравченко Е. О.

ФІЛЬМ-МЮЗИКЛ «ЛА-ЛА ЛЕНД» У НАЙШИРШОМУ

КІНОПРОСТОРИ

Сучасний світовий кінематограф стрімко розвивається з приходом новітніх технологій. З'являється більше можливостей для відтворення і передачі максимально реалістичних картин. Проте навіть в умовах глобалізації можливо створити конкурентоспроможний фільм, посилаючись на вінтажні кінострічки. Кінофільмом, який перегукується і певним чином конкурує з відомими сценаріями минулого, є американський фільм-мюзикл 2016 р. «La La Land» / «Ла-Ла Ленд» (автор сценарію і режисер – Демієн Шазелл), номінант та призер численних кінопремій («Оскар», «Золотий глобус» та ін.).

Актуальність дослідження полягає у відсутності лінгвістичних праць, присвячених комплексному аналізу кінострічки «Ла-Ла Ленд». Метою нашої роботи є виявлення та встановлення функційного навантаження алюзій, присутніх у фільмі «Ла-Ла Ленд», на відомі кінотексти світової культурної спадщини.

За традицією, під алюзією розуміють «вияв текстової категорії інтертекстуальності, прийом художньої виразності, що змістовно збагачує текстову інформацію, створюючи численні асоціації за рахунок явного натяку на події, факти, реальних осіб, інші тексти, їх персонажів»; «Алюзія – це коротке, непряме, навмисне відсилання до людини, місця, події (вигаданих або реальних), або інших витворів мистецтва» [2]. Таким чином, алюзія є прихованим натяком, вказівкою на більш-менш відомий факт, ім'я, подію, ситуацію тощо. Вивченням алюзії в контексті кінематографу займалися зарубіжні вчені S. Jazmawi та A. Salehi [2].

Головна сюжетна лінія кінофільму «Ла-Ла Ленд» – історія кохання двох молодих людей, мрійників, які прагнуть реалізувати свої таланти в

Лос-Анджелесі. Міа Долан (Емма Стоун) працює баристою в кав'ярні на території відомої кінокомпанії Warner Brosers. Але вона хоче стати актрисою, а також писати власні п'єси. Себастьян Уайлдер (Раян Гослінг) підробляє в ресторанах, граючи на роялі мелодії за програмою. Однак йому це не до вподоби, адже його мрія – довільно грати джаз у власному клубі.

Насамперед у «Ла-Ла Ленді» присутня велика кількість алюзій на відомі кінострічки попередніх років, зокрема мюзикли й музичні фільми 30–60-х років ХХ століття. Найбільш відчутний вплив на фільм Д. Шазелла надали «Top Hat» / «Циліндр» (1935; режисер – Марк Сендріч), «Swing time» / «Час свінгу» (1936), «Casablanca» / «Касабланка» (1942; режисер – Майкл Кьортіс), «Singin' in the Rain» / «Співаючи під дощем» (1952; режисер – Джин Келлі, Стенлі Донен), «Rebel without a Cause» / «Бунтівник без причини» (1955; режисер – Ніколас Рей), «Les Parapluies de Cherbourg» / «Шербурзькі парасольки» (1964; режисер – Жак Демі), «Дівчата з Рошфора» (1967; режисер – Жак Демі) та ін. За словами самого режисера, щоп'ятниці він влаштовував для всієї знімальної групи кінопокази цих стрічок, аби можна було краще відчутти атмосферу майбутнього фільму [1].

Натяк на класику французького музичного кіно відчутний вже на початку «Ла-Ла Ленду». Сцена «Traffic», яку знімали на одній із автострад Лос-Анджелеса, нагадує танці у фільмі «Дівчата з Рошфора». Алюзією на «Шербурзькі парасольки» слід вважати розподіл фільму на озаглавлені частини за часом: у Д. Шазелла – на пори року, у Ж. Демі – на місяці й роки. Вивіску «Parapluies» над вітриною магазину можна побачити під час прогулянки Мії та Себастьяна на території відомої кіностудії Warner Brosers.

Серед вказівок на фільм «Касабланка» домінує сцена, де Міа показує Себастьяну знамениту локацію з цього фільму, а саме балкон, звідки визирали Рік Блейн (Гамфрі Богарт) та Ільза Лунд (Інгрід Бергман). До

речі, балкон розташований якраз навпроти кав'ярні, в якій працює головна героїня кінофільму «Ла-Ла Ленд». Цікавим є той факт, що кімната Мії розклеєна численними постерами видатних акторок, в тому числі Інгрід Бергман, що можна витлумачувати як прозорий натяк на захоплення Д. Шазелла талановитими зірками Голівуду.

Явною алюзією на фільм «Співаючи під дощем» є сцена, в якій Себастьян співає, прокручуючись навколо ліхтаря. Після зустрічі «мрійників» в кафе «Маяк» головний герой «Ла-Ла Ленду» йде на причал, заспівуючи пісню «City of stars», тим самим дивуючи випадкових перехожих. Ці два моменти дуже нагадують кінообраз щасливого Дона Локвуда («Співаючи під дощем»), який повертається з прогулянки зі своєю коханою. Історія можливого уявного життя Мії та Себастьяна у формі яскравого танцювального номеру подібна до сцени з сяючими вивісками наприкінці мюзиклу «Співаючи під дощем».

Варто відзначити вплив акторської гри Фреда Астера та Джинджер Роджерс у кінострічці «Циліндр», особливо їхні танцювальні номери. Сцена в «Ла-Ла Ленді», коли головні герої відбивають степ у Гріффіт парку після нудної вечірки, захоплює з перших секунд і нагадує знавцям події, відображені в «Тор Нат».

У «Ла-Ла Ленді» присутні також сюжетні алюзії. Головні герої, як відомо, не залишилися разом. Аналогічний фінал трагічного кохання представлено у «Шербурзьких парасольках» та «Касабланці», де герой Гамфрі Богарта говорить: «У світі стільки забігайлівок, а вона зайшла в мою». Ці слова перегукуються з фіналом «Ла-Ла Ленду», тому що після п'яти років розлуки Міа «випадково» прийшла саме в джаз-клуб Себастьяна.

Наявність алюзій в фільмі «Ла-Ла Ленд» не лише засвідчує віддану Д. Шазеллом шану класичним фільмам-мюзиклам, знятим талановитими режисерами ХХ століття, але й «вписує» його кінострічку у найширший кінематографічний контекст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ла-ла ленд. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B0-%D0%9B%D0%B0_%D0%9B%D0%B5%D0%BD%D0%B4#%D0%90%D0%BB%D1%8E%D0%B7%D1%96%D1%97_%D1%82%D0%B0_%D0%B2%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B8
2. Вострецова В. О. Алюзії в аудіовізуальному перекладі. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2014_3_11